

# Kinder Torah<sup>®</sup>

## Parashas Acharei Mos

### The Source of Blessing

“A man must ask three questions to his household members on Erev Shabbos. ‘Did you take *maaser*? Did you make an *eiruv*? Did you light the candles?’” (Mishna Shabbos 2:7). The Meshech Chochma, in his commentary on this week’s *parasha*, explains that within these three simple questions may be contained the deep secrets of the *hashpah* (influence) of Shabbos onto the remaining six days of the week.

“Did you take *maaser*?” *Maaser* is the portion of the crop that is set aside either for Leviim, for poor people, or for eating in Yerushalayim. Without this *hafrasha* (separation) of *maaser*, the food is forbidden to eat. *Maaser* may not be taken on Shabbos. Regarding *maaser* the Torah states, “*aaaser ta’aser*” (Devarim 14:22). The Gemora (Taanis 9a) elaborates, “*vi’aaaser* (and you shall separate *maaser*) *bishvil she’tetasher* (in order to become rich)”. Giving *maaser* brings wealth to a person. What is the connection to Shabbos? A person eats three meals on Shabbos. The food has had *maaser* taken from it. By eating this food, he can come to the realization that all food and indeed all *parnassa* (livelihood) comes from Hashem. He can only come to this *madrayga* (spiritual level) on Shabbos, because that is the day which he cannot prepare the food himself, rather he is totally dependent upon The Holy One. This realization brings him great wealth, by allowing Shabbos to bestow blessing to the weekly *parnassa*.

“Did you make an *eiruv*?” The Mishna speaks about two types of *eiruvin* – *eiruv chatzeros*, which allows a person to carry his possessions outside of his home, and *eiruv techumim*, which allows him to travel farther distances on Shabbos. The *eiruv chatzeros* gives a person more mobility with his possessions on Shabbos. The *eiruv techumim* limits his mobility to the *techum* (boundary) of Shabbos. This mobility is what distinguishes living things from inanimate objects: living things move. A person, when he walks around on Shabbos, limited by the *eiruvin*, can come to the realization that Hashem is the one who gives life to his limbs, allowing them to take him where he wants to go. He can only come to this *madrayga* on Shabbos, because that is the day which he is limited by the *eiruvin*. Therefore, Shabbos can bestow life onto the rest of the week. We leave Shabbos refreshed and invigorated to begin the week’s endeavors.

“Did you light the candles?” Candles bring light into the house. This light promotes *shalom bayis* (peace in the home).

It also symbolizes the light of Torah. As the verse states, “For the mitzvah is a lamp, and the Torah is light” (Mishlei 6:23). Enjoying the lights on Shabbos brings the light of Torah into our homes and hearts throughout the whole week.

These three mitzvos: *maaser*, *eiruvin*, and lights demonstrate the greatness of Shabbos. Let us all heighten our Shabbos observance, coming to a greater recognition of Hashem, and thereby feel the impact of the *bracha* into our lives.

*Kinderlach . . .*  
 Every one of us enjoys Shabbos. The Meshech Chochma gives us a way to make Shabbos even more delightful! When you eat your Shabbos meals, remember that the food is from Hashem. This will bring the blessing of *parnassa* into the week. When you carry or walk within the *eiruv*, recall that Hashem put the life into those arms and legs, which enable you to use the *eiruv*. This will bring the blessing of life into the week. When you enjoy the light from the Shabbos lamps, keep in mind that the spiritual light of Torah illuminates your life. You will receive the blessing of wisdom during the week. *Kinderlach*, take advantage of the blessings that Shabbos brings into the week. As we sing in *Lecha Dodi*, “Let us go to greet the Shabbos, for she is the source of blessing.” Enjoy Shabbos! Enjoy the blessing!



### The Road

“My laws – you shall carry out, and My statutes – you shall guard, to go with them . . .” (Vayikra 18:4). The verse states that we must go with Hashem’s laws and statutes. Where are we going? Where did we begin? Where is our destination? The Keli Yakar has a beautiful explanation, which defines our job in this world. In this world, a person is called a traveler. He goes from one spiritual level to another. This world is a dynamic situation, with opportunities for growth and spiritual development. Contrast this to the next world. The person’s status is de-

scribed as “sitting”, as the Gemora (Berachos 17a) states, “The righteous sit with crowns on their heads”. There is no room for growth over there. Only reward for the work done here.

*Kinderlach . . .*  
 Let’s all hit the road. We have places to go and things to do. We’re on the way up. Higher and higher in *madrayga* (spiritual level). Now is the time to put in the effort and accomplish. Get moving and keep moving in the right direction. Up and up.

### Body and Soul

Do not eat meat and milk. Do not eat non-kosher animals. Do not wear *shaatnez* (mixtures of linen and wool). Purify yourselves with the *Parah Adumah* (Red Cow). Do we understand these mitzvos? Hardly. They are described in the Torah as *chukim*. Other mitzvos make more sense to us. Do not steal, do not murder, do not take revenge, pay for damages that you caused. These mitzvos are called *mishpatim*. Hashem instructs us to guard both types of mitzvos. “And you shall guard my *chukim* and my *mishpatim*. You shall carry them out and live by them. I am Hashem.” (Vayikra 18:5).

The Malbim illuminates the relationship between these two types of mitzvos. A person is composed of a body and a soul. The secrets of the soul are very deep and hidden from us. The *chukim* are mitzvos that we do not understand. They are given to us to purify and perfect our souls in a manner that we do not fully understand. The *mishpatim*, on the other hand, relate to the body. These common sense laws allow us to live together. The verse instructs us to guard both types of mitzvos. We perform the *chukim* with our bodies. Thus, the body helps to perfect the soul and prepare it for eternal life. Similarly, the main observance of the *mishpatim* is with the *seichel* (intelligence). The soul works to understand these laws, whose observance will protect the body. And so, the two halves of the person help each other to live. This is the meaning of the verse, “You shall carry them out and live by them.” Two lives – the physical life in this world, and the spiritual life in the next world. When the person sheds the external garb of his body, he then lives the true eternal life of the world to come.

*Kinderlach . . .*  
 The mitzvos were given to us for life. Performing them gives us life. Both in this world, and the next. We do not understand some mitzvos. They give us no less life than the ones that we do understand. Don’t ever think that you lose anything by performing a mitzvah. You only gain. Life itself.

# הגדרת לבנר

## פרשת אחרי מות

### מקור הברכה

"שלושה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשכה. 'עישרתם? עירבתם? הדליקו את הנר'" (משנה שבת ב', ז'). ה"משך חכמה", בפירושו לפרשת השבוע הזה, מסביר שבשלוש שאלות פשוטות אלה מקופלות הסודות העמוקים של השפעת השבת על שאר ששת ימי השבוע.

"עישרתם?" - המעשר הוא חלק מהיבול שמופרש ללוויים, לעניים או לאכילה בירושלים. בלא הפרשה זו, אסור לאכול את התוצרת. הפרשת מעשר אסורה בשבת. "עשר תעשר" אומרת התורה בנוגע למעשר (דברים י"ד, כ"ב), והגמרא (תענית ט' ע"א) דורשת על כך: "עשר בשביל שתתעשר". נתינת מעשר גורמת לאדם להתעשר. ומה הקשר לשבת? בשבת אוכלים שלוש סעודות, שמהאוכל שבהן הופרש מעשר. כשאנו אוכלים מזון זה, אנו מגיעים להכרה שכל מזון הניתן לנו, ובעצם כל הפרנסה כולה, הם מאת ה'. האדם יכול להגיע למדרגה רוחנית זו רק בשבת, מכיוון שזהו היום שבו אין הוא יכול להכין אוכל, אלא סומך לגמרי על הקדוש ברוך הוא. הכרה זו מביאה לו עושר רב, שכן היא מאפשרת לשבת להשפיע מברכתה על פרנסת כל השבוע.

"עירבתם?" - המשנה מדברת על שני סוגי עירובין - עירוב חצרות, המתיר לאדם לשאת את חפציו מחוץ לביתו, ועירוב תחומין, המתיר לו ללכת מרחק רב יותר בשבת. עירוב החצרות מגביר את הניידות של האדם עם חפציו שבת. עירוב התחומין מגביל את ניידותו לתחום שבת. ניידות זו היא מה שמבדיל בין עצמים חיים לדוממים: בעלי חיים הם ניידים. אדם המהלך בשבת, על פי ההגבלות של העירובים, יכול להגיע להכרה שה' הוא שנתן חיות באבריו, והם יכולים לכן לקחת אותו לכל מקום שירצה. הוא יכול להגיע למדרגה רוחנית זו בשבת, מכיוון שזהו היום שבו הוא מוגבל בעירובים. לפיכך, השבת יכולה לנסוך חיים לשאר ימי השבוע. כשהשבת מסתיימת, אנו רעננים ומלאי מרץ לקראת משימות השבוע.

"הדליקו את הנר!" הנרות מביאות אור לבית. ואור זה מחזק את שלום הבית. האור גם מסמל את אור התורה, כדברי הפסוק "כי נר מצווה ותורה אור" (משלי ו', כ"ג). ההנאה מנרות השבת משפיעה את אור התורה על ביתנו ועל לבותינו במשך השבוע כולו.

שלושת מצוות אלה - מעשר, עירובין והדלקת הנר - מבטאות את הגדולה של השבת. הבה נחזק את שמירת השבת שלנו, ואז נבוא לידי הכרה גדולה יותר של ה' ונוכל לחוש את ברכתו בחיינו.

ילדים יקרים...

כולנו נהנים מהשבת. המשך חכמה נותן לנו דרך להגביר את ההנאה הזו עוד יותר! כאשר אתם אוכלים את סעודות השבת, זכרו שהאוכל שאתם אוכלים בא מאת ה'. מחשבה זו תביא את ברכת הפרנסה לכל השבוע. כאשר אתם מטלטלים דברים בחוץ או סתם הולכים בתוך העירוב, זכרו שה' הוא זה שנתן חיות לידיכם ולרגליכם, ומאפשר לכם ליהנות מעירוב זה. דבר זה יביא את ברכת החיים לכל השבוע. כאשר אתם נהנים מאור נרות השבת, זכרו שאור התורה הרוחני מאיר את חייכם. כך תזכו בברכת החכמה במשך השבוע. נצלו את הברכות שהשבת משפיעה על ימי השבוע. כפי שאנו שרים ב"לכה דודי": "לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה." שבת שלום! ושתיהנו מהברכות!

### הדרך

"את משפטי תעשו ואת חוקותי תשמרו ללכת בהם..." (ויקרא י"ח, ד'). הפסוק אומר שעלינו ללכת עם משפטי ה' וחוקיו. לאן אנחנו הולכים? היכן התחלנו? מהו מחוז חפצנו? לכלי יקר יש הסבר נפלא המגדיר את תפקידנו בעולם הזה. בעולם הזה, האדם נקרא מהלך. הוא הולך ממדרגה רוחנית אחת לשנייה. העולם הזה הוא מצב דינמי עם הזדמנויות לצמיחה וגדילה רוחנית. לעומת זאת, מצבו של האדם בעולם הבא מוגדר כמצב של ישיבה. כמו שאומרת הגמרא (ברכות י"ז, ע"א) "צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם." שם, כבר אי אפשר לגדול יותר. שם רק מקבלים שכר על העבודה שעשינו כאן.

ילדים יקרים...

בואו נצא לדרך. יש לנו הרבה מה לעשות. אנחנו בדרך המובילה מעלה, ממדרגה למדרגה. עכשו הזמן לעבוד קשה ולהגיע להשגים. התחילו לנוע והמשיכו להתקדם בכיוון הנכון. מעלה מעלה.

### גוף ונשמה

לא לאכול בשר בחלב. לא לאכול בהמות טמאות. לא ללבוש שעטנז. להיטהר עם אפר פרה אדומה. האם אנו מבינים מצוות אלה? קשה לומר שכן. הן מכונות בתורה "חוקים." יש מצוות אחרות שנראות לנו הגיוניות יותר: לא לגנוב, לא לרצוח, לא להתנקם, לשלם על נזקים שגורמים. מצוות אלה מכונות "משפטים" - "אשר יעשה אותם האדם וחי בהם, אני ה' (ויקרא י"ח, ה')."

המלבי"ם מאיר את היחס שבין שני סוגים אלה של מצוות. האדם מורכב מגוף ונשמה. סודות הנשמה עמוקים מאוד ונסתרים מאיתנו. החוקים הם המצוות שאיננו מבינים. הם ניתנו לנו כדי שנטהר את נשמותינו ונגיע לשלמות, בצורה שאיננו מבינים לגמרי. אבל המשפטים קשורים לגוף: אלה הוראות הגיוניות שמאפשרות לנו לחיות זה עם זה. הפסוק מורה לנו לקיים את שני סוגי המצוות.

אנו מקיימים את החוקים באמצעות גופנו, וכך הגוף מסייע לנשמה להגיע לשלמות ומכין אותה לחיי נצח. בדומה לכך, עיקר קיום המשפטים הוא בשכל. הנשמה טורחת להבין הוראות אלה, ששמירתן מגינה על הגוף. וכך, שני חצאי האדם מסייעים זה לזה להתקיים. זהו פירוש הפסוק "אשר יעשה אותם האדם וחי בהם." מדובר בשני חיים - חיי הגוף בעולם הזה, והחיים הרוחניים בעולם הבא. כאשר האדם מסיר את הלבוש החיצוני - את גופו - הוא זוכה לחיות את חיי הנצח בעולם הבא.

ילדים יקרים...

המצוות ניתנו לנו כדי שנחיה. קיומן מעניק לנו חיים, הן בעולם הזה והן בעולם הבא. איננו מבינים את כל המצוות, אך גם אלה שאיננו מבינים מעניקים לנו חיים באותה מידה כמו אלה שאנחנו כן יכולים לתפוס בשכלנו. אל לנו לחשוב שאנו מפסידים משהו כשאנחנו מקיימים מצווה. אנחנו רק מרוויחים: מרוויחים את החיים עצמם.

